

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

47. Quid concedat privilegium Cruciatæ, quando Commissarius dispensat circa horam celebrandi in privato Oratorio? Ex p. 9. tr. 1. res. 30.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

videtur improbabile, quod tradit Vafq. tom. 3. in 3. par. quest. 77. disp. 19. cap. 5. num. 3. 4. Extremam Vnctio- nem recipi a quolibet Sacerdote posse, & poeniten- tiam a quolibet approbato, Neque obest, quod infe- ritas concedatur eligendi quolibet appro- bato: quia conceditur cum potestate ad absoluen- dum: quia conceditur in hac priori concessio- ne generali non continebatur. Neque inde fit, irrequi- sita Parocho, posse quemlibet matrimonio assistere: quia matrimonium non ministratur a Parocho, sed ab ipsis contrahentes ministrant: ideoque ibi pro- pter officium Sacramento nulla datur facultas. Ordo tamen, & Confirmatio, utpote Episcoporum propria, nequaquam conceduntur ab aliis, quam a propriis re- ceptis. Ab illis tamen tempore Interdicti recipi posse vi- detur. Hancque Palaus. Sed aliqua ex supradictis, ali- quibus non admittunt. Vide etiam ipsum tr. 2. 1. disp. vnica, punct. 8. n. 4.

Quidnam est igitur, facultatem virtute Cruciatæ recipiendi Eucharistiam in Oratorio a quo- libet Sacerdote, etiam simplici, non fundari in eo, quod in eadem Bulla conceditur facultas eligendi: Confes- sionem, ut aliqui falsò existimant, cum sint duæ actio- nes in paribus inter se: sed fundari in eo quod ibid. conceditur expresse facultas celebrandi, seu celebrare facienda Missam, Eucharistiam & alia Sacramenta, etiam tempore interdicti, ministrandi: præterquam in die Paschatis esto renuat Suar. cit. id concedere, forsi- tan quia Bullam Latinam non legerat, & ita tenet Lu- doicus à Cruz in Bull. Cruci. disp. 1. c. 5. dub. 6. n. 15.

7. Sed cum hæc probabilia, sint an hodie quis pos- sit uti dicto privilegio Bullæ in priuatis Oratoriis, tu cogitante declaratione Sacræ Congregationis pos- sita in sine Resolutionis quinta.

RESOL. XLVII.

Quid concedat privilegium Cruciatæ, quando Commis- sarius dispensat circa horam celebrandi in priuato Oratorio? Exp. 9. tr. 1. Ref. 30.

Ad hanc quæst. respondeo cum Castro Palao tom. 4. tr. 25. dissonica punct. 6. n. 10. ubi sic ait: Quibus, habenti Bullam conceditur, ut celebret, vel celebrari faciat in sua, suorumque familiarium, dome- sticorum, & consanguineorum presentia, (si facultatem obtinuerit à Commissario generali,) per horam antequam elucescat, vel per horam post meridiem. Nam, cum iure communi, & consuetudine recepta auctoritas neque post meridiem celebrari possit, necellarium fuit hoc privilegium, ut Missa ante auro- ram, & post meridiem per horam celebraretur. Qua- propter virtute illius poterit Missa inchoari duabus horis cum dimidia ante Solis ortum, & prima hora post duodecimam in meridie. Ita ille, cui adde Aco- stium in Bull. Cruci. q. 33.

2. Sed Pater Bardi in Bull. Cruci. 2. part. 1. tract. 4. c. 2. opponit aliquas difficultates circa supradictorum opinionem, videlicet, hanc anticipationem vnius horæ non esse accipiendam ultra totum tempus de iure communi concessum, & in quo absque privilegio potest celebrari: & hoc, quia videtur gratis id affirmari, cum ex verbis privilegij non colligatur aliud, nisi præsentio vnius tantum horæ ante lucem, (& idem de hora post meridiem.) Et confirmari potest hæc opinio ostendendo fundamentum, cui inmittitur contrariæ sen- tentiæ defensores: nam falsum est, privilegium istud esse inutile, & nihil operari: quia cum dubitetur apud doctores, an anticipatio temporis ante auro- ram sit per mediam horam, an verò plus, aut minus, Pontifex determinatè concedit, anticipari posse per horam, (&

idem dico de hora post meridiem,) & sic tolluntur & dubitationes, & scrupuli quibus celebrantes angus- tiari possunt. Rursus addo, quod etiam si diceremus, per privilegium istud non concedi effectum realiter distinctum ab eo, quem concedit ius commune, non- sequitur privilegium esse inutile: quoniam, ut rectè animaduertit Suarez de legib. lib. 8. q. 22. num. 3. & Me- rolla tom. 2. disp. mor. disp. 6. cap. 6. num. 3, effectus pri- vilegij potest distingui ab effectu iuris communis, vel secundum rem, seu substantiam, vel tantum se- cundum modum, aut nouum titulum; quatenus nouo titulo idem effectus conceditur: & licet acta vtilitatem & commodum minimè trahat; satis tamen est, ut tra- hat aptitudinem, seu habitum, in quantum posito, quod ius commune contrarium postea decernat: nihilominus non obstante tali Decreto, effectus erit licitus vi pri- vilegij, & si privilegium non extaret, effectus, stante dispositione contraria, esset illicitus; proinde semper verificabitur, de ratione privilegij esse aliquid operari siue quoad rem, siue quoad modum sit distinctum ab effectu iuris communis: & in hoc sensu explican- di sunt Authores citati pro prima sententia, & reli- qui Canonistæ docentes, de ratione privilegij esse ali- quid in privilegiato operari. Addo, neque esse omni- nò inutilitatem concedi privilegia solum ad sedandas conscientias, quando opinio non est omnino certa. Hæc omnia Pater Bardi: qui tamen postea, his non obstantibus, me etiam citato cum multis aliis, priorè sententiam tutam esse in praxi affirmat, docens privi- legium Cruciatæ intelligendum, sicuti & aliud privi- legium, quod habent Regulares.

RESOL. XLVIII.

An vigore privilegij Bullæ Cruciatæ possit quis habere Oratorium priuatum in sua domo, & in illo Missam audire, vel celebrare extra tempus interdicti? Ex part. 9 tract. 1. Ref. 23.

§. 1. IN Summ. Bullæ Cruciatæ Latina hæc habentur [Conceditur, ut dicto anno durante possint in Ecclesiis, in quibus alias diuina Officia, interdicto du- rante, quomodolibet celebrare permillum fuerit, vel in priuato Oratorio ad diuinum cultum tantum deputato ab Ordinario visitando, & designando, etiam tempore interdicti, cui ipsi causam non dederint, vel per eos non steterit, quominus amoueat, (& qui fa- cultatem ad id à Commissario generali habuerint etiam per horam, antequam elucescat dies, & per ho- ram post meridiem,) in sua, ac familiarium, & dome- sticorum, & consanguineorum suorum presentia Mis- sas, & alia diuina Officia per seipsos, si Presbyteri fue- rint celebrare, vel per alium celebrari facere, & tem- pore interdicti diuinis interesse. Eis tamen qui priua- to Oratorio ad præmissa uti voluerint, ut, quoties id fecerint aliquas preces Deo pro vnione Principum Christianorum contra infideles, eorundemque contra eosdem victoria fundere teneantur, imponitur, Item, Eucharistiam & alia Sacramenta, præterquam in die Paschatis, recipere.]

2. Hoc supposito, pro inferius dicendis in propo- sita quæstione, affirmatiuam sententiam tenet Sorus in 4. disp. 13. quæst. 2. art. 3. §. 1. tam verò & Castrus Palaus 10. 4. tr. 25. disp. vnica, punct. 6. n. 1. cuius verba hæc per- extensum apponam, sic enim ait: [In hac clausula con- ceditur facultas habendi Oratorium priuatum ad cele- brandum, quocumque anni tempore, uti cum Henriquez, aliisque Neotericis notauit Ioannes de Salas in explicat. Cruci. quæstion. 19. Nam, esto, in prædicta concessione non habeatur expressæ, ma- nifeste supponitur: tum, quia conceditur, ut in priuato Oratorio,

Sup. hoc inf. in Resol. 99. §. 1. in prin- cipio, vsque ad medium, & in alio §. eius annot.